

ความคิดเห็นของอาจารย์ศูนย์การศึกษาวิทยาลัยทองสุข จังหวัดพิษณุโลก
ต่อการจัดการความรู้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ
การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม
Thongsook College Phitsanulok Teachers' Attitude towards
Knowledge Management to Enhance Efficiency
Participatory Action Research

ธรรศพงษ์ วงษ์สวัสดิ์^{1*} , สุวรรณารุจิโมระ² , ณ์ฐฐนนท ทวีสิน³
Thutsapong Wongsawad^{1*} , Suwanna Rujimora² , Nathanon Thavisin³

¹คณะรัฐประศาสนศาสตร์ วิทยาลัยทองสุข
เลขที่ 99/79 ถนนบรมราชชนนี แขวงศาลาธรรมสพน์เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร 10170

¹Public Administration, Thongsook College
99/79 Borommaratchachonnani Road, Sala Thammasop, Thawi Wattana, Bangkok 10170

²คณะบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยทองสุข
เลขที่ 99/79 ถนนบรมราชชนนี แขวงศาลาธรรมสพน์ เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร 10170

²Faculty of Business Administration, Accounting Department, Thongsook College
99/79 Borommaratchachonnani Road, SalaThammasop, Thawi Wattana, Bangkok 10170

³ฝ่ายวิชาการ วิทยาลัยทองสุข
เลขที่ 99/79 ถนนบรมราชชนนี แขวงศาลาธรรมสพน์ เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร 10170

³Academic Affairs, Thongsook College
99/79 Borommaratchachonnani Road, SalaThammasop, Thawi Wattana, Bangkok 10170

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์ศูนย์การศึกษาวิทยาลัยทองสุข จังหวัดพิษณุโลก ต่อการจัดการความรู้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ อาจารย์ประจำ อาจารย์พิเศษ และบุคลากร จำนวน 37 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

และสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ การทดสอบค่าที (t-test) และการทดสอบค่าเอฟ (F-test) โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวน (One-way ANOVA) ผลการวิจัยพบว่า ประชากรส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ 31-40 ปี มีระดับการศึกษาปริญญาโท และมีความเกี่ยวข้องและการมีส่วนร่วมในการวิจัยเป็นอาจารย์พิเศษ ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของอาจารย์ ศูนย์การศึกษาวิทยาลัยของสูง จังหวัดพิษณุโลกต่อการจัดการความรู้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม พบว่าโดยรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เป็นเพราะสถาบันส่งเสริมให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการสร้างองค์ความรู้ และมีนโยบายสนับสนุนงบประมาณที่เพียงพอ ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า บุคคลที่มีปัจจัยส่วนบุคคลที่ต่างกันมีความคิดเห็นการจัดการความรู้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ

การจัดการความรู้ ประสิทธิภาพ การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม

Abstract

This study aimed to study the Thongsook College Phitsanulok Teachers' attitude towards knowledge management to enhance efficiency participatory action research. The participants in the study are 37 full-time lecturers, special instructor and staff. Questionnaire was used as a research tool to collect data. Descriptive analysis was adopted to analysis were as percentage, mean, standard deviation and Statistical hypothesis testing including t-test and F-test by analyzing one-way ANOVA. The results of the study are found that most of the participants are women, 31-40 years old, graduated in Master degree, and working as the special instructors. The results analyses of Thongsook College Phitsanulok Teachers' attitude towards knowledge management to enhance efficiency participatory action research are found in high level of both overall and parts. It is because the College supports the staff to participate in creating knowledge and supports the budget for research conduction. The research work is an indicator to evaluate their performance. Considering into each part, it can be ordered from the highest to the lowest scores as knowledge creation and acquisition, knowledge gathering and access, knowledge sharing, knowledge application and knowledge indication, respectively. Hypothesis testing found different personal factors knowledge management to enhance efficiency participatory action research has difference was statistically significant at the 0.05.

Keywords

Knowledge Management, Efficiency, Participatory Action Research

บทนำ

การดำเนินงานในยุคสังคมเศรษฐกิจฐานความรู้ (Knowledge-Based Society and Economy) มุ่งเน้นและให้ความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจที่สามารถขับเคลื่อนด้วยการใช้ความรู้ความเท่าเทียมของการเจริญเติบโตที่เกิดขึ้นนั้นมาจากการใช้นวัตกรรมที่พัฒนาด้วยปัญญาและความรู้เป็นฐานโดยเฉพาะอย่างยิ่งองค์กรทางการศึกษานั้น สามารถนำความรู้มาพัฒนาการดำเนินงานหรือนวัตกรรมต่างๆ เพื่อยกระดับการเรียนรู้ของผู้เรียนการจัดการความรู้ (Knowledge Management) เป็นกระบวนการที่สำคัญในการสร้างองค์ความรู้ ซึ่งประกอบด้วย 1) กำหนดความรู้ 2) การแสวงหาความรู้ 3) การสร้างความรู้ 4) การจัดเก็บความรู้ให้เป็นระบบ 5) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 6) การนำความรู้ไปใช้และ 7) การติดตามและประเมินผลหากองค์กรทางการศึกษาใดสามารถจัดการกับความรู้และภูมิปัญญาของบุคลากรในองค์กรได้อย่างเป็นระบบและสามารถนำความรู้มาสร้างมูลค่าเพิ่มอย่างมีประสิทธิภาพให้กับองค์กรในทุกมิติทั้งในด้านการเรียนการสอน การผลิตบัณฑิต การวิจัย การบริการวิชาการ การพัฒนาบุคลากร และการพัฒนาองค์กรได้อย่างครบถ้วนแล้ว ย่อมนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จได้อย่างแน่นอน (ไพโรจน์ ชลารักษ์, 2551)

การพัฒนาสถาบันการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานตอบสนองต่อการพัฒนาประเทศนั้นจำเป็นต้องมีการจัดการความรู้ มีการพัฒนาระบบกลไกการวิจัย และการดำเนินงานวิจัยและพัฒนาเพื่อยกระดับองค์ความรู้ และผลการดำเนินงานของสถาบันให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานการและเพื่อให้ทราบสถานภาพของตนเองอันนำไปสู่การกำหนดทิศทางในการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาและการวิจัยให้สัมฤทธิ์ผลต่อเป้าหมาย (Target) และเป้าประสงค์ (Goals) ที่ตั้งไว้ตามจุดเน้นและเป็นสากลทำให้สถาบันมีฐานข้อมูลที่จำเป็นสำหรับการสนับสนุนการจัดการศึกษาในแนวทางที่เหมาะสมและสามารถสร้างผลผลิตทางการศึกษาที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานตามที่กำหนดทั้งนี้เพื่อสร้างความมั่นใจแก่สังคมว่าสถาบันสามารถพัฒนาองค์ความรู้และผลิตบัณฑิตให้ตอบสนองต่อยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศได้มากขึ้นไม่ว่าจะเป็นการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันในระดับสากล การพัฒนาอาชีพ คุณภาพชีวิต ความเป็นอยู่ในระดับท้องถิ่น และชุมชนตลอดจนให้ข้อมูลสาธารณะที่เป็นประโยชน์ต่อผู้มีส่วนได้เสีย (กรรณิการ์ พรหมณัฏพิทักษ์, 2542)

การจัดการความรู้ด้านการวิจัยในองค์กรทางการศึกษาถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่สถานศึกษาควรส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดขึ้นเพื่อแสดงให้เห็นว่าผู้บริหารมีความตระหนักถึงความสำคัญของ “ความรู้” ซึ่งถือว่าเป็นสิ่งสำคัญสำหรับองค์กรที่เรียกได้ว่า “ทรัพยากรเชิงปัญญา” เพราะการจัดการความรู้เป็นการเรียนรู้ที่เรียนจากการปฏิบัติจริงเป็นตัวนำเพราะการปฏิบัติทำให้เกิดทักษะประสบการณ์และเกิดวิธีการที่เป็นตัวอย่างดี (Best-Practice) เพื่อให้บุคลากรรุ่นหลังนำไปศึกษานำไปใช้ประโยชน์และนำไปต่อยอดความรู้ที่ตกงานต่อไป (ผกาพันธ์ อินตะแก้ว, 2552) สถาบันการศึกษาเป็นองค์กรที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาการเรียนรู้ของคนในสังคมทุกระดับให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อม ดังนั้นบุคลากรในสถาบันการศึกษา

จะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้และสามารถจัดการเรียนรู้ให้ครอบคลุมได้ทุกเรื่องที่ได้รับผิดชอบสามารถทำงานเป็นหมู่คณะได้ ดังนั้นจึงมีความจำเป็นต้องนำกระบวนการการจัดการความรู้มาใช้ในการเรียนรู้และแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการจัดการศึกษา

วิทยาลัยทองสุขเป็นสถาบันอุดมศึกษาเอกชน โดยมีศูนย์การศึกษาวิทยาลัยทองสุข จังหวัดพิษณุโลก เป็นสถานที่ให้บริการและการจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งให้มีความสำคัญในด้านการวิจัยมีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อให้การดำเนินงานของสถาบันเป็นไปตามหลักเกณฑ์อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ยังต้องการยกระดับสถาบันให้เป็นสถาบันการศึกษาของประเทศที่มีศักยภาพในการแข่งขันและมีความพร้อมที่จะพัฒนาสู่มาตรฐานระดับสากลรวมถึงเพื่อการพัฒนาให้บุคลากรของประเทศมีคุณภาพสูงสุดเพียงพอในการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าอย่างยั่งยืนจะเป็นสิ่งที่ช่วยสร้างภาพลักษณ์ให้กับสถาบัน คณะผู้วิจัยให้ความสนใจมุ่งมั่นที่จะศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์ศูนย์การศึกษาวิทยาลัยทองสุข จังหวัดพิษณุโลกต่อการจัดการความรู้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ทั้งนี้เนื่องจากการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเป็นรูปแบบของการวิจัยแบบใหม่ที่ประยุกต์และรวมแนวความคิดของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) กับการวิจัยแบบมีส่วนร่วม (Participatory Research) มาผสมผสานเข้าด้วยกันทำให้ได้ผลการวิจัยที่มาจากความคิดที่หลากหลาย การวิจัยเป็นกิจกรรมทางสังคมที่จะต้องใช้ทรัพยากรของสังคมในการศึกษาและเป็นการกระทำที่มุ่งหมายให้ประโยชน์ต่อส่วนรวม หรือเป็นการรับใช้สังคมด้วยเหตุนี้การวิจัยจึงควรคำนึงถึงผลประโยชน์สูงสุดและการวิจัยที่จะให้ผลประโยชน์สูงสุดนั้นย่อมเป็นการวิจัยเพื่อพัฒนา (Research for Development) ด้วยการพัฒนาและการเป็นหุ้นส่วนจะต้องเดินทางร่วมกัน ทุกคนในองค์กรจะต้องมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาทุกขั้นตอนอย่างมีเสรีและเป็นประชาธิปไตยโดยจุดที่แตกต่างกันของงานวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมกับงานวิจัยแบบมีส่วนร่วมคือการวิจัยแบบมีส่วนร่วมเน้นในการวิจัยที่เน้นในมิติของการเก็บข้อมูลแต่การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเป็นการประยุกต์หาวิธีการแก้ไขปัญหาไปพร้อมๆ กันโดยมีการแสวงหาแนวความคิดและแนวทางในการแก้ไขปัญหาและทรัพยากรที่ผู้ถูกวิจัยมีอยู่เพื่อช่วยในการแก้ไขปัญหา (จำเริญ จิตรหลัง, 2554) ทั้งนี้ประโยชน์ที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้จะทำให้ได้ทราบถึงสภาพความจริงของการจัดการความรู้ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม และค้นหาแนวทางในการสร้างระบบการจัดการความรู้ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมให้เกิดประสิทธิภาพ พัฒนาคุณภาพบุคลากรทางการศึกษา การเรียนการสอนและการยกระดับสถาบันให้เป็นสถาบันการศึกษาของประเทศที่มีศักยภาพในเชิงแข่งขันและมีความพร้อมมุ่งสู่มาตรฐานระดับสากลต่อการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าอย่างยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์ ศูนย์การศึกษา วิทยาลัยทองสุข จังหวัดพิษณุโลก ต่อการจัดการความรู้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม

สมมติฐานการวิจัย

บุคคลที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการความรู้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมแตกต่างกัน

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการความรู้

ความหมายของการจัดการความรู้ได้มีนักทฤษฎีและนักวิชาการหลายท่านให้ความหมายคำนิยามที่แตกต่างกันดังนี้

เบนเน็ตและเบนเน็ต (Bennet&Bennet, 2003 อ้างถึงในทิพวรรณหล่อสุวรรณรัตน์, 2548) ได้ให้ความหมายว่าการจัดการความรู้คือกระบวนการที่เป็นระบบในการสร้างรักษาและสนับสนุนให้องค์กรใช้ความรู้ของบุคคลและความรู้ของส่วนร่วมในการทำงานเพื่อให้บรรลุพันธกิจขององค์กรโดยมองการจัดการความรู้เป็นเสมือนการสร้างความรู้ได้เปรียบในการแข่งขันอย่างยั่งยืนเพื่อให้การทำงานมีผลงานสูงขึ้น

โทมัส (Thomas, 1976 อ้างถึงใน พรธิดา วิเชียรปัญญา, 2547) กล่าวว่าจัดการความรู้เป็นการบริหารจัดการองค์การเพื่อมุ่งไปสู่การสร้างฐานความรู้แห่งองค์การใหม่อย่างต่อเนื่องซึ่งได้แก่การสร้างโครงสร้างองค์การที่ให้การสนับสนุนการจัดการความรู้การอำนวยความสะดวกให้กับสมาชิกที่อยู่ในองค์การหรือแม้กระทั่งการสร้างเครื่องมือทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทั้งนี้โดยให้ความสำคัญกับการทำงานเป็นทีมและการเผยแพร่ความรู้

นอกจากนี้ ยังมีงานวิจัยสนับสนุนเรื่อง การจัดการความรู้ในหน่วยงานของมหาวิทยาลัยผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสำรวจส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 72.84 มีอายุสูงกว่า 45 ปีคิดเป็นร้อยละ 44.41 มีระดับการศึกษาในระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 51.85 ประสบการณ์การทำงานไม่เกิน 3 ปีคิดเป็นร้อยละ 51.85 และมีความเกี่ยวข้องกับการจัดการความรู้เป็นผู้ปฏิบัติไม่ใช่ผู้บริหาร คิดเป็นร้อยละ 39.51 (กองพัฒนาคุณภาพ มหาวิทยาลัยมหิดล, 2552)

กระบวนการจัดการความรู้ (Knowledge Management)

เป็นกระบวนการที่จะช่วยให้เกิดพัฒนาการของความรู้ หรือการจัดการความรู้ที่จะเกิดขึ้นภายในองค์กร มีทั้งหมด 5 ขั้นตอน (คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน วิทยาลัยทองสุข, 2557) ได้แก่

1. การบ่งชี้ความรู้ (Knowledge Identification) เป็นการพิจารณาว่าองค์กรมีวิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ เป้าหมายคืออะไร เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ต้องใช้อะไร ปัจจุบันมีความรู้อะไรบ้าง อยู่ในรูปแบบใด และอยู่ที่ใคร

2. การสร้างและแสวงหาความรู้ (Knowledge Creation and Acquisition) เป็นการสร้าง แสวงหา รวบรวมความรู้ทั้งภายใน/ภายนอก รักษาความรู้เดิม แยกความรู้ที่ใช้ไม่ได้แล้วออกไป

3. การเก็บและการเข้าถึงความรู้ (Knowledge Organization and Access) เป็นการกำหนดโครงสร้างความรู้ แบ่งชนิด ประเภท เพื่อให้สืบค้น เรียกคืน และใช้งานได้ง่าย ทำให้ผู้ใช้ความรู้เข้าถึงความรู้ที่ต้องการได้ง่ายและสะดวก เช่น ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT) Web board บอร์ดประชาสัมพันธ์

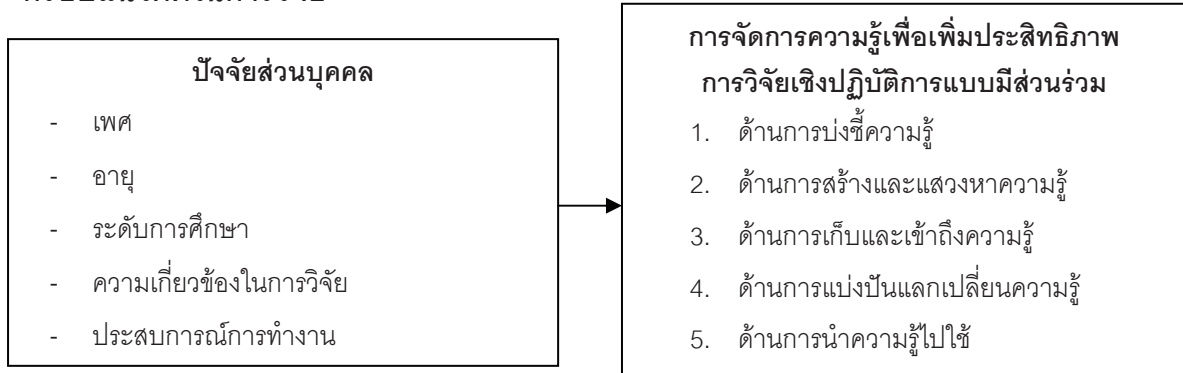

4. การแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ (Knowledge Sharing) เป็นการแบ่งปัน สามารถทำได้หลายวิธีการ โดยกรณีที่เป็นความรู้ชัดแจ้ง (Explicit Knowledge) อาจจัดทำเป็นเอกสาร ฐานความรู้ เทคโนโลยีสารสนเทศ หรือกรณีที่เป็นความรู้ฝังลึก (Tacit Knowledge) จัดทำเป็นระบบที่มีข้ามสายงาน กิจกรรมกลุ่มคุณภาพ และนวัตกรรม ชุมชนแห่งการเรียนรู้ ระบบพี่เลี้ยง การสับเปลี่ยนงาน การยืมตัว เวทีแลกเปลี่ยนความรู้

5. การนำความรู้ไปใช้ (Knowledge Application) เป็นความสามารถในการนำความรู้ความเข้าใจ หรือใช้ความรู้ต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งวิธีการกับความคิดรวบยอดมาผสมผสานกับความสามารถในการแปลความหมายการสรุปหรือการขยายความสิ่งนั้น ความคิดรวบยอดในเรื่องใดๆ ที่มีอยู่เดิมไปแก้ไขปัญหาที่แปลกใหม่ของเรื่องนั้น

กล่าวโดยสรุป การจัดการความรู้เป็นการจัดการที่มีกระบวนการและเป็นระบบตั้งแต่การประมวลผล ข้อมูลสารสนเทศ ความคิด ตลอดจนประสบการณ์ของบุคคลเพื่อสร้างความรู้และต้องมีการจัดเก็บในลักษณะ ที่ให้ผู้ใช้สามารถเข้าถึงได้โดยอาศัยช่องทางที่สะดวกเพื่อนำความรู้ไปประยุกต์ใช้งานทำให้เกิดการโอนถ่าย ความรู้และมีการแพร่กระจายไหลเวียนไปทั่วองค์กร

กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติงานในปีการศึกษา 2558 ของศูนย์การศึกษาวิทยาลัยทองสุข จังหวัดพิษณุโลก ได้แก่ อาจารย์ประจำ จำนวน 9 คน อาจารย์พิเศษ จำนวน 24 คน และบุคลากร จำนวน 4 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 37 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม แบ่งเป็น 2 ตอน คือตอนที่ 1 เป็นข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม แบบให้เลือกตอบ (Check List) ตามตัวแปรที่กำหนดไว้ คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และความเกี่ยวข้องหรือการมีส่วนร่วมในการวิจัย ตอนที่ 2 ศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์ ศูนย์การศึกษาวิทยาลัยทองสุข จังหวัดพิษณุโลก ต่อการจัดการความรู้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม มีลักษณะปลายปิด การพัฒนาเครื่องมือโดยให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน พิจารณาปรับปรุงตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยแต่ละข้อคำถาม

เป็นการให้ความสำคัญในแต่ละเรื่องที่มีคำตอบให้เลือกแบบมาตราวัดประมาณค่า (Rating Scale) โดยให้คะแนน 5 ระดับ และนำแบบสอบถามไปทดสอบกับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน และการหาความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาคลอนบาค (Cronbach Alpha Coefficient) มีค่าความเชื่อมั่นเฉลี่ย 0.92

3. การวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้ คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ การทดสอบค่าที (t-test) และการทดสอบค่าเอฟ (F-test) และวิเคราะห์ความแปรปรวน (One-way ANOVA)

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลพบว่า ส่วนมากเป็นเพศหญิง อายุ 31-40 ปี มีระดับการศึกษาปริญญาโท และมีความเกี่ยวข้องในการวิจัยเป็นอาจารย์พิเศษ

2. ผลการวิเคราะห์การจัดการความรู้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมพบว่าโดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือด้านการสร้างและการแสวงหาความรู้ด้านการเก็บและเข้าถึงความรู้ ด้านการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ ด้านการนำความรู้ไปใช้ และด้านการบ่งชี้ความรู้ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1

แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของอาจารย์ศูนย์การศึกษาวิทยาลัยทองสุข จังหวัดพิษณุโลก ต่อการจัดการความรู้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม โดยรวม

การจัดการความรู้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม โดยรวม	$\bar{X}$	S.D	ระดับ ความคิดเห็น	อันดับที่
1. ด้านการบ่งชี้ความรู้	3.83	0.52	มาก	5
2. ด้านการสร้างและการแสวงหาความรู้	4.01	0.05	มาก	1
3. ด้านการเก็บและเข้าถึงความรู้	3.99	0.03	มาก	2
4. ด้านการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้	3.96	0.13	มาก	3
5. ด้านการนำความรู้ไปใช้	3.91	0.13	มาก	4
รวม	3.90	0.10	มาก	

(N=37)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า 1) ด้านการบ่งชี้ความรู้มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงอันดับจากมากไปน้อยพบว่า อันดับที่หนึ่ง คือ สถาบันมีความรู้ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมให้แก่บุคลากรอย่างเพียงพอ รองลงมา คือ สถาบันมีเป้าหมายของการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมที่ชัดเจนและอันดับสุดท้าย คือ ความรู้ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมโดยมีรูปแบบเอกสารหรือคู่มือระบบฐานข้อมูลต่าง 2) ด้านการสร้างและการแสวงหาความรู้ มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงอันดับจากมากไปน้อยพบว่า อันดับที่หนึ่ง คือ สถาบันส่งเสริมให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการสร้างองค์ความรู้ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมด้วยการให้รางวัลหรือนำมาใช้เป็นส่วนหนึ่งในการพิจารณาการประเมินผลการปฏิบัติงาน รองลงมาคือ ทุกคนในสถาบันมีส่วนร่วมในการพัฒนาความรู้ใหม่ ๆ ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมโดยสถาบันให้ทุกคนมีอิสระในการคิดและการทำงานและอันดับสุดท้าย คือ สถาบันส่งเสริมให้การเรียนรู้เป็นส่วนหนึ่งของงาน เช่นเกิดระบบการเรียนรู้จากการสร้างองค์ความรู้ 3) ด้านการเก็บและเข้าถึงความรู้ มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงอันดับจากมากไปน้อยพบว่า อันดับที่หนึ่งคือ สถาบันมีเทคโนโลยีที่ช่วยให้บุคลากรสามารถสื่อสารและเชื่อมโยงกันอย่างทั่วถึงทั้งภายในสถาบันและองค์กรภายนอก รองลงมา คือ สถาบันมีการจัดเก็บความรู้ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมอย่างเป็นระบบในระบบฐานข้อมูลและอันดับสุดท้ายคือ สถาบันมีการปรับปรุงข้อมูลในคลังความรู้ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมให้มีความทันสมัยอยู่เสมอ 4) ด้านการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงอันดับจากมากไปน้อยพบว่า อันดับที่หนึ่ง คือ มีกิจกรรมกลุ่มคุณภาพและนวัตกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ระบบที่เลี้ยงการสับเปลี่ยนงานการยืมตัวหรือเวทีแลกเปลี่ยนความรู้เพื่อสร้างให้เกิดการแบ่งปันแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันระหว่างบุคลากร รองลงมา คือ สถาบันเห็นคุณค่า “Tacit Knowledge” หรือความรู้และทักษะที่อยู่ในตัวบุคลากรและอันดับสุดท้าย คือ สถาบันส่งเสริมให้เกิดบรรยากาศการแบ่งปันแลกเปลี่ยนเรียนรู้บุคลากรทำงานโดยเปิดเผยข้อมูลและมีความไว้วางใจซึ่งกันและกัน 5) ด้านการนำความรู้ไปใช้มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงอันดับจากมากไปน้อยพบว่า อันดับที่หนึ่งคือ ผู้บริหารตระหนักว่าความรู้ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์กับสถาบันได้ เช่นทำงานอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้นให้บริการได้รวดเร็วและตรงตามความต้องการสร้างความพึงพอใจให้ผู้ใช้บริการ รองลงมา คือ สามารถนำความรู้ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมไปใช้ในการพัฒนางานในหน่วยงานได้ และอันดับสุดท้าย คือ ผู้บริหารส่งเสริมและให้ความสำคัญกับการจัดการความรู้ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม

3. ทดสอบสมมติฐานการวิจัย

3.1 บุคคลที่มีเพศที่ต่างกัน มีความคิดเห็นการจัดการความรู้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2

ความคิดเห็นต่อการจัดการความรู้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม จำแนกตามเพศ

การจัดการความรู้	จำแนกตามเพศ				t	Sig
	ชาย		หญิง			
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D		
1. ด้านการบ่งชี้ความรู้	3.51	0.56	4.08	0.31	-3.98*	0.00
2. ด้านการสร้างและการแสวงหาความรู้	4.03	0.07	4.00	0.00	1.68	0.10
3. ด้านการเก็บและเข้าถึงความรู้	4.00	0.34	3.99	0.11	0.68*	0.03
4. ด้านการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้	3.91	0.65	3.94	0.14	1.02*	0.01
5. ด้านการนำความรู้ไปใช้	3.90	0.22	3.99	0.33	-2.94*	0.01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.2 บุคคลที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการความรู้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3

ความคิดเห็นต่อการจัดการความรู้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม จำแนกตามอายุ

การจัดการความรู้	จำแนกตามอายุ								F	Sig
	ต่ำกว่า 30 ปี		31-40 ปี		41-50 ปี		51 ปี ขึ้นไป			
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D		
1. ด้านการบ่งชี้ความรู้	2.95	0.10	4.00	0.16	3.94	0.13	3.79	0.07	1.14*	0.04
2. ด้านการสร้างและการ แสวงหาความรู้	3.89	0.51	3.96	0.13	4.00	0.16	3.95	0.10	0.33*	0.00
3. ด้านการเก็บและเข้าถึง ความรู้	3.95	0.34	3.94	0.13	3.98	0.61	3.98	0.07	1.79*	0.01
4. ด้านการแบ่งปัน แลกเปลี่ยนความรู้	4.30	0.14	3.98	0.18	3.84	0.33	4.02	0.44	0.47	0.71
5. ด้านการนำความรู้ไปใช้	4.02	0.16	3.90	0.14	3.90	0.54	3.88	0.47	6.26*	0.00

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.3 บุคคลที่มีระดับการศึกษาที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการความรู้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4

ความคิดเห็นต่อการจัดการความรู้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม จำแนกตามระดับการศึกษา

การจัดการความรู้	จำแนกตามระดับการศึกษา						F	Sig
	ปริญญาตรี		ปริญญาโท		ปริญญาเอก			
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D		
1. ด้านการบ่งชี้ความรู้	2.80	0.00	4.00	0.66	3.76	0.33	14.01*	0.02
2. ด้านการสร้างและการแสวงหาความรู้	3.83	0.52	4.01	0.05	3.95	0.10	21.93*	0.00
3. ด้านการเก็บและเข้าถึงความรู้	3.81	0.49	3.54	0.22	4.04	0.03	12.95*	0.05
4. ด้านการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้	4.30	0.12	3.98	0.58	3.55	0.17	44.56*	0.01
5. ด้านการนำความรู้ไปใช้	3.77	0.54	4.03	0.84	3.99	0.64	9.47*	0.03

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.4 บุคคลที่มีความเกี่ยวข้องในการวิจัยที่ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดการความรู้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5

ความคิดเห็นต่อการจัดการความรู้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม จำแนกตามความเกี่ยวข้องในการวิจัย

การจัดการความรู้	จำแนกตามความเกี่ยวข้องในการวิจัย						F	Sig
	อาจารย์ประจำ		อาจารย์พิเศษ		บุคลากร			
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D		
1. ด้านการบ่งชี้ความรู้	2.80	0.00	4.00	0.61	4.02	0.10	20.31*	0.00
2. ด้านการสร้างและการแสวงหาความรู้	3.83	0.52	4.01	0.05	3.96	0.13	7.12*	0.02
3. ด้านการเก็บและเข้าถึงความรู้	3.38	0.44	4.03	0.08	4.02	0.10	0.38	0.77
4. ด้านการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้	4.10	0.31	4.00	0.00	3.93	0.14	8.77*	0.00
5. ด้านการนำความรู้ไปใช้	3.88	0.44	3.82	0.15	4.11	0.55	1.70*	0.02

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่าอาจารย์ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อการจัดการความรู้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมโดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะสถาบันมีนโยบายส่งเสริมให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการสร้างองค์ความรู้โดยมีเงินสนับสนุนทุนวิจัยเพื่อสร้างสรรค์ผลงาน และนำผลงานวิจัยมาเป็นส่วนหนึ่งในการพิจารณาผลการปฏิบัติงาน ผู้วิจัยยังมีประเด็นสำคัญดังนี้

ด้านการบ่งชี้ความรู้ พบว่าโดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธรรมพงศ์ วงษ์สวัสดิ์ (2557) วิจัยเรื่องการใช้ระบบการจัดการความรู้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตสุโขทัย ผลการวิจัยพบว่าค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีการกำหนดบ่งชี้ความรู้มีแหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา ค้นคว้าในการกำหนดความรู้และมีความรู้อยู่ในรูปแบบของเอกสารหรือคู่มือและระบบฐานข้อมูลต่าง ๆ

ด้านการสร้างและการแสวงหาความรู้ พบว่าโดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เป็นเพราะบุคลากรมีส่วนร่วมในการสร้างองค์ความรู้ในทุกมิติ และนำมาเป็นส่วนหนึ่งในการพิจารณาการประเมินผลการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรพิมล หรรษาภิรมย์โชค (2550) วิจัยเรื่องการพัฒนารูปแบบการจัดการความรู้สำหรับหน่วยงานภาครัฐ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าการแสวงหาความรู้เป็นเป้าหมายของการจัดการความรู้ภาครัฐโดยต้องมุ่งเน้นการนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในหน่วยงาน บุคลากรสามารถนำความรู้ไปใช้พัฒนาตนเองได้ต้องจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานจากการสร้างและพัฒนาความรู้วิชาการใหม่ๆ และมีการประมวลและกลั่นกรองเข้ากับขั้นตอนการสร้างความรู้ให้เป็นองค์ความรู้

ด้านการเก็บและเข้าถึงความรู้ พบว่าโดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เป็นเพราะมีเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้บุคลากรเข้าถึงแหล่งความรู้ ค้นหาจัดเก็บแลกเปลี่ยนและนำความรู้ไปใช้ได้ อย่างสะดวกและรวดเร็วขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ ในตะวัน กำหม่อม (2552) ศึกษาเรื่องการจัดการความรู้ในหน่วยงานวิทยาลัยทองสุข ผลการวิจัยปรากฏว่า กระบวนการเก็บและเข้าถึงความรู้มีระบบสารสนเทศสำหรับการวิจัยและการศึกษาค้นคว้าของคณาจารย์

ด้านการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ พบว่าโดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธีระวัฒน์ เยี่ยมแสง (2550) ศึกษาเรื่องการพัฒนารูปแบบการจัดการความรู้ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคามเขต 1 ที่พบว่า มีการแสวงหาความรู้การสร้างความรู้การจัดเก็บความรู้ การแบ่งปันความรู้และการนำความรู้ไปใช้

ด้านการนำความรู้ไปใช้ พบว่าโดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ กริชเพชร โสภภาพ (2552) ที่พบว่า ด้านการนำความรู้มาประมวลผลและกลั่นกรองให้ได้ความรู้ที่มีประโยชน์ที่จะนำมาใช้ในการจัดการความรู้และการนำความรู้เหล่านั้นมาจัดการและเก็บไว้ให้เป็นระบบเมื่อความรู้ถูกจัดให้เป็นระบบก็จะเข้าถึงความรู้ได้ง่าย

ผลการทดสอบสมมติฐานปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และความเกี่ยวข้องหรือการมีส่วนร่วมในการวิจัย โดยรวมพบว่า มีความคิดเห็นต่อการจัดการความรู้ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการ

แบบมีส่วนร่วม มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ
ใจชนก ภาคอัฐ (2557) ศึกษาการจัดการความรู้ด้านการประกันคุณภาพการศึกษาของ
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ที่พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพส่วนบุคคลด้านความเกี่ยวข้อง
กับการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดการความรู้
ในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สรุป

ความคิดเห็นของอาจารย์ ศูนย์การศึกษาวิทยาลัยทองสุข จังหวัดพิษณุโลกต่อการจัดการความรู้
เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน อย่างไรก็ตาม
ก็ตามผลการวิจัยพบว่า บุคคลที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกันมีความคิดเห็นต่อการจัดการความรู้เพื่อ
เพิ่มประสิทธิภาพการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมแตกต่างกัน ดังนั้นการพัฒนารูปแบบการจัดการความรู้
ด้วยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ต้องให้ความสำคัญกับขั้นตอนการเตรียมการเพื่อสร้าง
ความเข้าใจในการใช้รูปแบบ มีคู่มือในการใช้รูปแบบการจัดการความรู้ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้ทำความเข้าใจและ
กำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้ที่เกี่ยวข้องให้ชัดเจนโดยจัดตั้งคณะทำงานการจัดการความรู้เพื่อทำหน้าที่เป็น
ผู้เชื่อมโยงติดต่อประสานงานให้เป็นหนึ่งเดียว ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมอย่างเข้มแข็งและควรดำเนินการโดยใช้
กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ทำอย่างต่อเนื่อง จะทำให้ทราบจุดเด่น จุดที่ควรพัฒนา และ
ผู้บริหารควรให้การสนับสนุนงบประมาณอย่างเพียงพอ

สำหรับข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไปมีดังนี้

1. ควรวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการความรู้ด้วยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม
เพื่อการบริหารจัดการหลักสูตรระดับมหาวิทยาลัย
2. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการประสพผลสำเร็จและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการจัดการความรู้ด้วย
กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม

เอกสารอ้างอิง

- กรรณิการ์ พรหมณพีทักษ์. (2542). **การบริหารการศึกษา**. กรุงเทพฯ: กรุงเทพมหานครพิมพ์.
- กองพัฒนาคุณภาพ มหาวิทยาลัยมหิดล. (2552). **การจัดการความรู้ของหน่วยงานในมหาวิทยาลัยมหิดล**.
กรุงเทพฯ: สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหิดล.
- กริชเพชร โสภภาพ. (2552). **การนำเสนอรูปแบบการจัดการความรู้ในสถานศึกษา : กรณีศึกษาโรงเรียน
บ้านหนองยางห้วยสะแบก อำเภอเลิงนกทา จังหวัดยโสธร**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต
สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- จำเริญ จิตรหลัง. (2554). **การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม**. ตรัง: วิทยาลัยสาธาณสุขสิรินธร.

ใจชนก ภาคอัติ. (2557). **การจัดการความรู้ด้านการประกันคุณภาพการศึกษาของ**

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. รายงานการค้นคว้าอิสระศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

(การบริหารการพัฒนาสังคม) คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

ทิพวรรณ หล่อสุวรรณรัตน์. (2548). **องค์การแห่งความรู้: จากแนวคิดสู่การปฏิบัติ.** กรุงเทพฯ: แชนท์ไพร์พรีนติ้ง.

ธรรศพงศ์ วงษ์สวัสดิ์. (2557). การใช้ระบบการจัดการความรู้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ

สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตสุโขทัย. **วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.** 10(1), 3-15.

ธีระวัฒน์ เขียมแสง. (2550). **การพัฒนารูปแบบการจัดการความรู้ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคามเขต 1.**

วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ในตะวัน กำห่อม. (2552). **การจัดการความรู้ในหน่วยงานวิทยาลัยทองสุข.** รายงานการวิจัยเพื่อ

การค้นคว้าอิสระ ศีษศาตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยทองสุข.

ผกาพันธ์ อินตะแก้ว. (2552). **รูปแบบการจัดการความรู้ของกลุ่มโรงเรียนสาธิต.** วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต.

สาขาการพัฒนาศึกษาการมนุษย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคาแหง.

พรธิดา วิเชียรปัญญา. (2547). **การจัดการความรู้พื้นฐานและการประยุกต์ใช้.** กรุงเทพฯ: เอ็กซ์เปอร์เน็ท.

พรพิมล ธรรมชาติชัย. (2550). **การพัฒนารูปแบบการจัดการความรู้สำหรับหน่วยงานภาครัฐ.**

วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต ภาควิชาหลักสูตรการสอนและเทคโนโลยีการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ไพโรจน์ ชลารักษ์. (2551). **การจัดการความรู้: สังกัทางทฤษฎี.** นครปฐม: เพชรเกษมพรีนติ้ง.

วิทยาลัยทองสุข. (2557). **คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน.** กรุงเทพฯ: สำนักประกันคุณภาพการศึกษา

วิทยาลัยทองสุข.

Bennet, A., Bennet, D. (2004). The partnership between organizational learning and knowledge

management. In Holsapple C. W. (Eds). **Handbook on Knowledge Management 1. International**

Handbooks on Information Systems. (Volume 1). Berlin: Springer,

Thomas, K. W. (1976). Conflict and conflict management. In M. Dennett (Ed). **Handbook of Industrial**

and Organization Psychology. Chicago: Rand Mc Nelly.